

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ว ๔๔

ถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ด้วยข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีแก่จำเลย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของจำเลยนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕ ก วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีหลักการสำคัญคือ กำหนดให้ศาลมีอำนาจในการกำหนดวิธีการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดี ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี กำหนดวิธีการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีแก่จำเลย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของจำเลยนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดให้ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีกำหนดวิธีการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีไว้โดยเฉพาะ ให้ศาลมีคำสั่งว่าจะให้ส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศหรือผู้ประกอบกิจการรับส่งพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศ หรือโดยผ่านสำนักงานศาลยุติธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ และรวมถึงการส่งคำแปลหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดีและเอกสารอื่นใด ตามมาตรา ๘๓ จัตวา

๒. กำหนดให้โจทก์วางเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดี ตามระเบียบปฏิบัติของศาล หากมีเงินเหลืออยู่ให้คืนแก่ผู้มีสิทธิได้รับโดยเร็ว โดยหากเงินที่โจทก์วางไว้ไม่เพียงพอ ให้ศาลสั่งให้โจทก์วางเงินเพิ่มเติมตามสมควร

๓. กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบติดตามผลการส่งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่น ในกรณีที่ศาลสั่งให้ส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศ

๔. กำหนดให้ในกรณีที่ศาลสั่งให้ส่งทางผู้ประกอบกิจการรับส่งพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศ ต้องเป็นผู้ประกอบกิจการที่น่าเชื่อถือและมีระบบตรวจสอบผลการส่ง และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบติดตามผลการส่งดังกล่าว

๕. กำหนดให้ในกรณีที่ศาลสั่งให้ส่งผ่านทางสำนักงานศาลยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ ให้ศาลส่งหนังสือร้องขอที่จะให้ศาลต่างประเทศส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใด ตามมาตรา ๘๓ จัตวา ให้ โดยรับรองว่าโจทก์จะเป็นผู้ชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและศาลที่ร้องขอยินดีจะให้ความร่วมมือแก่ศาลของประเทศที่รับคำร้องขอในลักษณะเดียวกันไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม พร้อมหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา ที่จะขอให้ส่ง พร้อมคำแปลเป็นภาษาราชการของประเทศนั้นหรือเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ โดยให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องที่ได้รับดังกล่าวไปยังกระทรวงการต่างประเทศโดยเร็ว

๖. กำหนด ...

๖. กำหนดให้การส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา พร้อมคำแปลตามข้อกำหนดนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดส่งภายในวันทำการถัดไป เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือโจทก์ยังมีได้วางเงินค่าใช้จ่าย

๗. กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเมื่อทราบผลการส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา พร้อมคำแปลแล้ว ให้ดำเนินการในกรณีหากสามารถส่งเอกสารได้ ให้จัดทำรายงานประกอบการแจ้งผลนั้นรวมไว้ในสำนวน หรือหากไม่สามารถส่งเอกสารได้ หรือไม่ได้รับแจ้ง หรือไม่ปรากฏผลการส่งภายในระยะเวลาอันสมควร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานผลเสนอศาล เพื่อให้มีคำสั่งว่าจะดำเนินการส่งด้วยวิธีการอย่างไรต่อไป

๘. กำหนดให้ศาลจัดวางระเบียบปฏิบัติของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อกำหนดนี้ เช่น วิธีการส่ง การติดตามผล และการแจ้งผลการส่ง ตลอดจนระยะเวลาดำเนินการ การเสนอหลักฐานแสดง ฎีมูลาเนาหรือที่ตั้งสำนักงาน อัตราและการวางเงินค่าใช้จ่าย เป็นต้น

๙. กำหนดให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดวิธีการในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติ ตามข้อกำหนดนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย

๑๐. กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการและมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับ ทางปฏิบัติ รวมทั้งออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือคำแนะนำเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้

สำนักงานศาลยุติธรรมจึงขอแจ้งการประกาศในราชกิจจานุเบกษาของพระราชบัญญัติ ฉบับดังกล่าวมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษาและข้าราชการศาลยุติธรรมในหน่วยงานทราบ ในโอกาสแรกด้วย ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรื่องดังกล่าวได้จากเว็บไซต์ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม www.jla.coj.go.th หรือเว็บไซต์ของกลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา สำนักนิติธรรม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.ratchakittha.soc.go.th

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดี

แก่จำเลย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของจำเลยนอกราชอาณาจักร

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓ สัตต แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อกำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีแก่จำเลย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของจำเลยนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีกำหนดวิธีการส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีไว้โดยเฉพาะ ให้ศาลมีคำสั่งว่าจะให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศ หรือผู้ประกอบกิจการรับส่งพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศ หรือโดยผ่านสำนักงานศาลยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ

การส่งคำแปลหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา ให้บังคับตามวรรคหนึ่งด้วย

ข้อ ๔ ให้โจทก์วางเงินสำหรับใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดส่งหมายเรียกและคำฟ้องตั้งต้นคดีตามระเบียบปฏิบัติของศาล หากมีเงินดังกล่าวเหลืออยู่ให้คืนแก่ผู้มีสิทธิได้รับโดยเร็ว

หากเงินที่โจทก์วางไว้ตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอ ให้ศาลสั่งโจทก์วางเงินเพิ่มเติมตามที่เหมาะสม

ข้อ ๕ ในกรณีที่ศาลสั่งให้ส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบติดตามผลการส่งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่นแล้วแต่กรณี แล้วพิมพ์ผลการส่งจากระบบการตรวจสอบดังกล่าว เพื่อดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๐

ข้อ ๖ ในกรณีที่ศาลสั่งให้ส่งทางผู้ประกอบกิจการรับส่งพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศ ให้ส่งทางผู้ประกอบกิจการดังกล่าวที่น่าเชื่อถือและมีระบบการตรวจสอบผลการส่ง และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบติดตามผลการส่งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่นแล้วแต่กรณี แล้วพิมพ์ผลการส่งจากระบบการตรวจสอบดังกล่าว เพื่อดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๐

ข้อ ๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้ส่งผ่านทางสำนักงานศาลยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ ให้ศาลส่งหนังสือร้องขอที่จะให้ศาลต่างประเทศส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา ให้ โดยรับรองว่าโจทก์จะเป็นผู้ชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและศาลที่ร้องขอยินดี จะให้ความร่วมมือแก่ศาลของประเทศที่รับคำร้องขอในลักษณะเดียวกันไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม

พร้อมหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา ที่จะขอให้ส่ง พร้อมคำแปล เป็นภาษาราชการของประเทศนั้นหรือเป็นภาษาอังกฤษ

ให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องที่ได้รับตามวรรคหนึ่งไปยังกระทรวงการต่างประเทศโดยเร็ว เพื่อร้องขอให้รัฐบาลของประเทศนั้นติดต่อกับศาลหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่มีอำนาจทำการส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา พร้อมคำแปลตามที่ได้รับการร้องขอ ในกรณีที่ได้รับแจ้งจากกระทรวงการต่างประเทศว่ามีค่าใช้จ่ายในการส่งเอกสารดังกล่าว ให้สำนักงานศาลยุติธรรม แจ้งศาลที่ร้องขอเพื่อทำการเบิกจ่ายจากเงินค่าใช้จ่ายที่โจทก์วางไว้ตามข้อ ๔

ข้อ ๘ เมื่อจะต้องส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๘๓ จัตวา พร้อมคำแปลตามข้อกำหนดนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดส่งภายในวันทำการถัดไป เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือโจทก์ยังมีได้วางเงินค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ ก็ให้จัดส่งภายในวันทำการถัดจากวันที่เหตุจำเป็นนั้นได้หมดสิ้นไปหรือได้มีการวางเงินค่าใช้จ่ายนั้นแล้ว

ข้อ ๙ ให้นำความในข้อ ๓ ถึงข้อ ๘ มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีการเรียกบุคคลภายนอกซึ่งไม่มี ภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรเข้ามาเป็นคู่ความตามมาตรา ๕๗ (๓) โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบผลการส่งหมายเรียก คำฟ้องตั้งต้นคดี และเอกสารอื่นใด ตามมาตรา ๘๓ จัตวา พร้อมคำแปลแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าสามารถส่งเอกสารดังกล่าวได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานประกอบการแจ้งผลนั้นรวมไว้ในสำนวน

(๒) ถ้าไม่สามารถส่งเอกสารดังกล่าวได้ หรือไม่ได้รับแจ้ง หรือไม่ปรากฏผลการส่งภายใน ระยะเวลาอันสมควร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานผลเสนอศาลเพื่อให้มีคำสั่งว่าจะดำเนินการส่ง ด้วยวิธีการอย่างไรต่อไป โดยไม่ต้องรอให้คู่ความที่เกี่ยวข้องแถลงต่อศาลอีก แต่ถ้าศาลได้กำหนดวิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติในการส่งเอกสารดังกล่าวในครั้งหลังนี้ไว้แล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตาม วิธีการหรือแนวทางปฏิบัติที่นั้นทันที

ข้อ ๑๑ เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ให้ศาลจัดวางระเบียบปฏิบัติของศาลนั้นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อกำหนดนี้ เช่น

(๑) วิธีการส่ง การติดตามผล และการแจ้งผลการส่ง ตลอดจนระยะเวลาดำเนินการ โดยให้คำนึงถึงความประหยัด สะดวก และรวดเร็วของคู่ความและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๒) การเสนอหลักฐานแสดงภูมิลำเนาหรือที่ตั้งสำนักทำการงานของคู่ความหรือบุคคลที่เอกสาร จะต้องส่งไปถึง

(๓) อัตราและการวางเงินค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสาร

ข้อ ๑๒ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้เป็นไป โดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ข้อ ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการและมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับทางปฏิบัติ รวมทั้งออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือคำแนะนำเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

วิระพล ตั้งสุวรรณ

ประธานศาลฎีกา